

Lekcja

Temat: Wiosna Ludów na ziemiach polskich.

1. Okoliczności wybuchu powstania krakowskiego.
 - a. Plany emigracji polskiej przeprowadzenia powstania zbrojnego we wszystkich trzech zaborach przy współpracy z lokalnymi organizacjami spiskowymi
 - b. Wykrycie i zlikwidowanie spisków w zaborze pruskim i rosyjskim
 - c. Wybuch powstania tylko w Krakowie
2. Powstanie krakowskie i rabacja galicyjska (1846 r.)
 - a. 21/22 lutego 1846 – początek powstania, wycofanie się Austriaków z Krakowa bez walki
 - b. Manifest Rządu Narodowego, który miał zachęcić do masowego udziału w powstaniu:
 - Równość wszystkich obywateli wobec prawa
 - Zniesienie pańszczyzny i uwłaszczenie chłopów
 - Pomoc społeczna dla najuboższych mieszczan
 - c. Rabacja galicyjska
 - Władze austriackie, aby udaremnić powstanie, nakłoniły polskich chłopów do wystąpienia przeciwko szlachcie polskiej
 - Rabunki, podpalenia, mordy na szlachcie organizowane przez chłopów w lutym 1846 r. (m.in. Jakub Szela)
 - Skutek: ok. 1200 ofiar, skuteczne zastraszenie polskiej szlachty, która bała się zaangażować w powstanie.
 - Rabację stłumili sami Austriacy, kiedy chłopci przestali być potrzebni
 - d. Próby ratowania powstania i jego upadek
 - Procesja religijna do Galicji z Krakowa kierowana przez Edwarda Dembowskiego, której celem było zachęcenie chłopów do powstania
 - Rozpędzenie procesji przez wojska austriackie i śmierć Dembowskiego
 - Upadek powstania krakowskiego (marzec 1846 r.) i włączenie Wolnego Miasta Krakowa do Austrii (listopad 1846 r.)
3. Wiosna Ludów w Wielkopolsce
 - a. Okoliczności
 - Rewolucja lutowa we Francji
 - Wiosna ludów w Berlinie
 - Nadzieje Polaków na uzyskanie większych praw w Wielkoposce
 - b. Przebieg
 - Utworzenie Komitetu Narodowego w Poznaniu i żądania przywrócenia pełnej autonomii Polakom w Wielkopolsce (marzec 1848)
 - Ustępstwa władz pruskich z których się nie wywiązano: zezwolenie na tworzenie polskich oddziałów zbrojnych i spolszczenie urzędów w Wielkim Księstwie Poznańskim
 - Kwiecień 1848 r. – początek walk kierowanych przez Ludwika Mierostawskiego
 - Zwycięstwa Polaków pod Miłosławiem i Sokołowem
 - Niechęć polskich oficerów i ziemian wobec powstania z obawy na represje
 - Upadek powstania
 - c. Skutki
 - Nieudana próba przywrócenia autonomii w Wielkopolsce
4. Wiosna Ludów w Galicji
 - a. Okoliczności
 - Rewolucja w Wiedniu
 - b. Przebieg

- Utworzenie Komitetów Narodowych we Lwowie i Krakowie
- Żądania polonizacji szkół i urzędów, zniesienie pańszczyzny
- Utworzenie Gwardii Ludowej (oddziały zbrojne)
- Zapobiegawcze działania władz austriackich: zniesienie pańszczyzny, uwłaszczenie chłopów

c. Skutki

- Rozbrajanie Gwardii Ludowej, kapitulacja Polaków po krótkich walkach
- Uspokojenie nastrojów w Galicji i represje wobec uczestników rozruchów

5. Udział Polaków w Wiośnie Ludów Europy („Za waszą i naszą wolność”)

a. O zjednoczenie Włoch:

- Gen. Wojciech Chrzanowski,
- Gen. Ludwik Mierosławski,
- Adam Mickiewicz,

b. O niepodległość Węgier:

- Gen. Józef Bem,
- Gen. Henryk Dembiński,
- Józef Wysocki.